

عنوان مقاله:

تمهیدی بر نظریه انکشاف در معرفت نفس با تاکید بر فراروی از قرائت رایج از فلسفه ملاصدرا در دیدگاه علامه حسن زاده آملی

محل انتشار:

مجله انسان پژوهی دینی، دوره 18، شماره 46 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

شهربار غفاری - دانشجوی دکتری، گروه فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

سوسن کشاورز - دانشیار گروه فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

سعید بهشتی - استاد گروه فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه علامه طباطبائی

رمضان برخورداری - دانشیار گروه فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

عبدالله صلواتی - دانشیار گروه الهیات، دانشگاه تربیت دبیر رجائی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نگارندگان این جستار، با تاکید بر اینکه قرائت رایج از حکمت متعالیه، روایت سفر نفس از خلق به حق است روایت نهائی را روایتی مطابق با سفر از حق به خلق معرفی می کنند. برای تدارک این روایت، به روش توصیفی - استنباطی، نشان داده می شود که روایت دوم که در آثار خود ملاصدرا به صورت ضمنی وجود دارد، در اندیشه علامه حسن زاده در «معرفت نفس» با صراحت بیشتری دنبال می شود، به نحوی که می توان معرفت نفس علامه حسن زاده را تداوم و تکمیل قرائت متاخر ملاصدرا از حکمت متعالیه دانست. تحلیلها و استنباطها از معرفت نفس علامه حسن زاده، نگارندگان را به پنج اصل فلسفی هدایت کرده که عبارتند از وحدت شخصی وجود، روحانیه السوس بودن نفس، حرکت حبی، انتشای ادراکات، اتحاد اندکاک؛ که به ترتیب جانشین اصول پیشین می شوند. مجموعه این اصول و روایت مبتنی بر آنها، ما را به تصویری از نفس انسانی می رساند که با تصویر اشتدادی کاملاً متفاوت است. «نظریه انکشاف» عهده دار تبیین این تصویر است. این مقاله در مقام تبیین مبانی فلسفی نظریه انکشاف ارائه می شود و پیگیری مدعا و محتوای اصلی این نظریه، به عنوان نظریه ای در انسان شناسی فلسفی، و مولفه های وجودی نفس در آن را به پژوهش های بعدی موکول می کند.

کلمات کلیدی:

نظریه انکشاف، حکمت متعالیه، معرفت نفس، وحدت شخصی وجود، علامه حسن زاده آملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2038067>

